

Omgevingstafel Grijpskerk

Verlag Kennismakingsavond

Dinsdag 10 mei 2022, van 20.00 tot 22.00uur
De Nieuwe Wierde te Grijpskerk

Opening door Leendert Klaassen – onafhankelijk procesbegeleider

Tijdens deze kennismakingavond wordt uitgelegd waarom we het omgevingstraject organiseren. Ook verkennen we met elkaar welke rol omwonenden kunnen spelen in het samen vormgeven van het traject. Dit gaan we doen in zogeheten omgevingstafels. Wat zou een representatieve afspiegeling van de omgeving kunnen zijn. Bij de uitnodiging en tijdens deze vergadering (hierbij opnieuw bijgesloten) is een bijlage, factsheet bijgevoegd/uitgedeeld met een eerste uitleg van de achtergrond en invulling van het omgevingstraject.

Kennismakingsronde

Op deze eerste kennismakingsavond komen we voor het eerst in deze samenstelling samen. Sommigen kennen elkaar al uit het dorp, andere organisaties of andere acties. In een korte voorstelronde stelt een ieder zich voor. Vanavond zijn de volgende mensen aanwezig vanuit De dorpsbelangen van Grijpskerk, Pieterzijl, Niehove, Oldehove, Munnekezijl, Warfstermolen, Visvliet, Aktie '68 (Dorpsbelangen Kommerzijl), Werkgroep NAM Niezijl en Ondernemersvereniging Grijpskerk.

Uitleg achtergrond en invulling van het omgevingstraject

Leendert Klaassen licht het traject toe.

Het omgevingstraject rondom de uitfasering van de UGS locaties Grijpskerk en Norg (UGS- Underground Gas Storage, ondergrondse gasopslag) is een gezamenlijk traject van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK), gemeente Noordenveld, gemeente Westerkwartier en NAM.

De uitfasering is in vijf fasen te verdelen:

- **Fase 1:** is de fase waarin we nu zitten. UGS Grijpskerk wordt gevuld met laagcalorisch gas en gaat hierdoor een belangrijke bufferrol vervullen voor Nederland.
- **Fase 2:** Nadat UGS Grijpskerk gevuld kan worden met laagcalorisch gas kan het Groningergasveld uit gefaseerd en gesloten worden. Dat geeft wel zorgen bij de omwonenden: krijgen we nu ook de 'Groningse problemen'?
- **Fase 3:** Uitfasering UGS Norg door het stoppen van de opslagfunctie en indien toegestaan het gefaseerd produceren van het kussengas.
- **Fase 4:** Uitfasering UGS Grijpskerk door het stoppen van de opslagfunctie en indien toegestaan het gefaseerd produceren van het kussengas.
- **Fase 5:** Onderzoeken mogelijk hergebruik van zowel locatie Norg als Grijpskerk na het beëindigen van de productiefase

Belangrijk is dat de negatieve gevolgen beperkt blijven of verder beperkt worden. Goede en duidelijk schade afhandeling. Dit wordt geborgd in de sporen van het omgevingstraject.

	Spoor 1: Vergunningen	Spoor 2: Ontzorgen & Beperk Lasten	Spoor 3: Investeringsagenda & Delen van lusten
Mogelijke onderwerpen	<ul style="list-style-type: none"> ○ Conversie Grijpskerk ○ Wining Kussengas Norg ○ Wining Kussengas Grijpskerk ○ Herontwikkeling 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Monitoring ○ Schadeafhandeling (Schadeloket, Schadeprotocol, Wettelijk Bewijsvermoeden) 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Structurele verbeteringen voor de regio zoals energietransitie, klimaatadaptatie, duurzame ontwikkeling, economische groei, aardgasvrije wijken ○ Merkbaar in eigen woon- en leefomgeving. Werkgelegenheid, NAM park Kommerzijl
Output	<ul style="list-style-type: none"> ○ Vergunningen ○ Opslagplan ○ Winningsplan 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Vastleggen van de gemaakte afspraken in een afsprakenkader ○ Concrete uitvoering van het afsprakenkader 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Investeringsagenda ○ Vormgeven organisatorische uitvoering van de agenda ○ Uitvoeren van concrete projecten

Spoor 1 Vergunning: vooral bestuurlijk – overheidskant – formeel

De omgevingstafels zullen zich vooral richten op spoor 2 ontzorgen en spoor 3 investeringsagenda

Spoor 2 Ontzorgen: het beperken van de lasten. Als tafel kan er invloed uitgeoefend worden op bijvoorbeeld de invulling van het monitoren van effecten in de omgeving. En hoe de schadeafhandeling vorm kan krijgen en ingevuld kan worden (schadeprotocol, wettelijke bewijsvermoeden, etc.)

Spoor 3 Investeringsagenda: profiteren van de positieve effecten van de gasproductie/opslag. Perspectieven van de vier partijen vertonen onderling verschillende nuanceringen.

Vanuit de omgevingstafel is er ruimte om aan te geven waar de behoefte aan is, in het totale gebied of op lokaal niveau.

Samenstelling tafels

Er worden twee tafels gevormd. Een rondom de gasopslag Norg en een rondom gasopslag Grijpskerk. De tafel van Grijpskerk gaat als eerste van start. Norg volgt mogelijk over enkele weken.

De tafels worden zo mogelijk een representatieve afspiegeling van de omgeving. De tafel wordt niet groter dan 20 personen. Daarnaast kunnen (afhankelijk van agenda) experts aansluiten aan de tafel. Ook afgevaardigden van de gemeente, NAM en/of EZK kunnen aan de bespreking deelnemen.

De omgevingstafels brengen samen de onderwerpen in kaart, die in voorbereiding op mogelijke afspraken verder uitgediept moeten worden. De inhoudelijk voorbereiding en

uitwerking ligt bij een werkgroep bestaand uit vertegenwoordigers van de vier organisaties.

De rollen van de omgevingstafels zijn op hoofdlijnen:

- **Informerend:** De omgevingstafel deelt kennis en informatie.
- **Signalerend:** De tafel brengt de signalen uit de omgeving onder de aandacht.
- **Reflecterend:** De tafel reflecteert op de voorstellen van de werkgroep.
- **Adviserend:** De tafel adviseert de stuurgroep over de uitgewerkte voorstellen.

De gemeenten Westerkwartier en Noordenveld, het ministerie van Economische Zaken en Klimaat, en NAM blijven eindverantwoordelijk voor de koers en de besluitvorming in het omgevingstraject.

Na aanmelding van de kandidaat-tafelleden van Grijpskerk legt de Onafhankelijk Procesbegeleider (Leendert Klaassen) een voorstel voor samenstelling voor aan de stuurgroep. Zodat ook de tafel formeel aangesteld kan worden.

Zijn jullie bereid om een vertegenwoordiger aan de omgevingstafel te leveren?

Welke vragen, opmerkingen hebben jullie ten aanzien van het omgevingstraject en/of de omgevingstafels?

Hierop kregen de aanwezigen de gelegenheid om vragen te stellen.

Leendert Klaassen heeft verduidelijking gegeven op de volgende vragen:

Vragen zijn cursief weergegeven, het antwoord van Leendert Klaassen staat onder de vraag.

- *Wie zitten er in de Stuurgroep?*
De bestuurlijke vertegenwoordigers van de gemeenten Westerkwartier en Noordenveld, het ministerie van Economische Zaken en Klimaat, en NAM
In de ondersteunende werkgroep de ambtelijke medewerkers van de gemeenten Westerkwartier en Noordenveld, het ministerie van Economische Zaken en Klimaat, en NAM.
- *Waar staat de Omgevingstafel organisatorisch gezien?*
De omgevingstafel heeft een eigen rol naast de Stuurgroep en de Werkgroep. De leden van de tafel kunnen op verzoek van de stuurgroep of op eigen initiatief (via de werkgroep) een advies uitbrengen aan de stuurgroep. De rollen van de omgevingstafel zijn Informerend, Signalerend, Reflecterend en Adviserend.
- *Hoe serieus wordt een omgevingstafel genomen? Of is dit voor de vorm?*
Zeer serieus en zeker niet voor de Bühne. Natuurlijk moet alles vorm krijgen en waargemaakt worden. Daarom is ook belangrijk dat de afvaardiging aan de tafel breed, deskundig en veelkleurig is.
- *Welke expertise moeten leden hebben? Bijvoorbeeld geologisch of juist juridisch?*
Fijn als er kennis en kunde binnen de omgevingstafels zelf aanwezig is. En als deze er niet is, maar wel wenselijk is, dan moet deze extern ingewonnen of (tijdelijk) aangetrokken worden.
Dat geldt ook voor de kennis van en bij LTO, MKB en/of natuurorganisaties.
- *Koppeling vanuit omgevingstafel Grijpskerk met UGS Norg en/of omgevingstafel Norg?*

De koppeling is er via onafhankelijk procesbegeleider en via de werkgroep. Ook zijn de verslagen van beide tafels voor elkaar beschikbaar. Als het nodig is kunnen tafelleden bij elkaar aansluiten.

- *Hoe gaat de communicatie tussen tafels en andere belanghebbenden?*
Er komt een centrale website voor het gehele traject. Met informatie over de beide UGS locaties, info over de tafels en de onderwerpen die daar besproken worden.
- *Is er budget voor de tafelleden?*
Voor het eventueel aantrekken van expertise, dan wel specifieke onderzoeken zal ruimte worden gereserveerd op het nog te vormen budget. Leden zelf zijn zoals dat heet onbezoldigd en krijgen geen vergoeding.
- *Starten met ontzorgingstraject- hoe snel? Wachten nu mensen met melden van schade omdat procedures al lopen of mensen net buiten regelingen, beoordelingskader vallen.*
Zodra de omgevingstafel start wordt de ontzorging een punt van bespreking.. De Staatssecretaris bestudeert de juridische mogelijkheden voor de introductie van het bewijsvermoeden voor ons gebied, mede naar aanleiding van een motie van de Tweede Kamer. Vanuit de tafels zal dit een punt van bijzondere aandacht zijn.
- *Wordt er bij ontzorging naast de praktische kant ook naar de menselijke kant gekeken?*
Het zou zeer verstandig zijn om ook, wanneer het nodig is mensen met zorg en eventueel psycho-sociale expertise te raadplegen. Want de effecten van bodemdaling, schade ed. kunnen ook uitwerken op de gezondheid van de inwoners, zoals in het aardbevingsgebied is gebleken.
- *Graag ook aandacht voor de effecten van breuklijnen op UGS locaties zelf maar ook op omgeving. Hiernaast ook oog hebben en houden voor mogelijke effecten die er zijn op onze historische omgeving qua bebouwing maar ook de natuurlijke omgeving.*
Goed dat dat benoemd wordt. Deels kunnen deze meegenomen worden in de monitoring en wellicht ook in de gedachtenvorming over de investeringsagenda.
- *Monitoring van NCG nabij Niehove gaat mogelijk binnenkort stoppen – kan de installatie (heeft veel geld gekost) blijven?*
Monitoring staat hoog op agenda. Het is de moeite waard om te onderzoeken of we hier gebruik van kunnen (blijven) maken.
- *Bij omgevingstraject van Ternaard zijn de lusten, dus geld gekoppeld aan de daadwerkelijke winning van gas. Kan dat los gelaten worden? Angst voor 'worst' dat we lekker gemaakt worden en mocht er uiteindelijk geen kussengas gewonnen worden dat er dan niets is.*
Dit zou een bespreekpunt van de tafel kunnen of misschien moeten zijn. Op welk moment kan er sprake zijn van positieve effecten, ook als er nog geen feitelijke winning van kussengas plaatsvindt?
- *Kunnen we wellicht de winning van kussengas tegen gaan?*
Tegengaan van winning kussengas is afhankelijk van de goedkeuring van het winningsplan. Dit winningsplan is nog niet opgesteld. De Mijnbouwwet toetst vooral op effecten en gevolgen voor de veiligheid.
- *Status UGS Grijpskerk. Kan deze te zijner tijd ook verhuurd worden? En wat gebeurt er mocht de NAM failliet gaan?*
Omdat UGS Grijpskerk DE buffer voor Nederland wordt, ligt het niet in de lijn der verwachting dat die verhuurd zal worden aan andere partijen. Mocht de NAM failliet

gaan dat zal EZK waarschijnlijk de continuïteit willen waarborgen en voor een oplossing zorgen

Tot slot

Na een positieve en levendige vragenronde wordt de vraag gesteld of de aanwezigen willen nadenken over zijn of haar deelname aan de omgevingstafel Grijpskerk. Wanneer een aanwezige niet zelf actief betrokken wil of kan zijn zou het erg fijn zijn als er iemand vanuit dorp of organisatie gevonden kan worden die wel bereid is om aan te sluiten. Graag ontvangen we voor 24 mei a.s. een reactie. Deze reactie mag gestuurd worden naar Wilma van Rijswijk, ondersteuner omgevingstraject.

